

Streszczenie opisu pracy doktorskiej – PL

Tytuł	<i>Podwórko w polskim mieście</i> <i>Miastotwórczy element przestrzeni publicznej, tworzący lokalne społeczności</i>
Promotor	prof. Jerzy Bogusławski
Autor	mgr Karolina Kulis

Pracę doktorską rozpoczęłam od przyjrzenia się definicji *podwórka*, która mówi: *to plac przy domu, ogrodzony lub otoczony zabudowaniami*. Podwórka ‘studnie’ dziewiętnastowiecznych kamienic lub obszary nowo budowanych zamkniętych osiedli dobrze spełniają tę definicję. W pracy przedstawiłam przestrzeń podwórka nie tylko jako urbanistyczną strukturę, ale również miejsce społecznych interakcji.

Aby zrozumieć specyfikę podwórka starałam się określić czym jest przestrzeń społeczna, jak również zdefiniować i określić wzajemne relacje między przestrzenią publiczną, lokalną i sąsiedzką. Dzięki temu mogłam również określić ramy między strefą publiczną, półpubliczną i półprywatną, które okazały się bardzo istotne przy rozwoju historii zadanego tematu.

W pracy teoretycznej starałam się zrozumieć jakie elementy lub działania mogą budować lokalne społeczności. Określiłam je jako miastotwórcze, ponieważ bez nich miasto nie mogło istnieć i dalej się rozwijać. W kontraście do tych przestrzeni zdefiniowałam przestrzenie puste, które określiłam jako *dosiadkowe*. W tych miejscach ludzie przebywają krótko, ale są one ważne gdyż spajają całą strukturę miejską, np. przystanek autobusowy.

Dzięki zdefiniowaniu tych wszystkich elementów mogłam opisać historię podwórka. Rozpoczęłam od próby odnalezienia początku jego fenomenu, przez wcześniej wspomniane „studnie”, cały XXw. aż do obecnych czasów. Każdy z opisanych przykładów został pokazany na schemacie obrazującym skalę wielkości i należność do strefy półpublicznej lub półprywatnej. Opisany zarys historii pozwolił również określić funkcje w mieście, które w zależności od skali i rodzaju może przyjmować charakter przestrzeni lokalno-sąsiedzkiej lub sąsiedzko-lokalnej. Dodatkowo w pracy tej określiłam również podstawowe kryteria przestrzeni publicznej, które podwórko powinno spełniać.

W pracy teoretycznej przedstawiłam kilka programów rewitalizacji podwojek, prowadzonych przez różne organizacje działające w dużych miastach Polski. Każdy program został sklasyfikowany przy pomocy wspólnego zbioru parametrów oraz opatrzony przykładowymi realizacjami. W trakcie moich badań, koordynatorzy tych projektów podkreślali jak ważnym elementem dla mieszkańców jest ich więź z przestrzenią i możliwość jej tworzenia własnym nakładem pracy i czasu. Dzięki temu tworzone przestrzenie są przyjazne dla ich mieszkańców i odpowiadają im potrzebom. Dzięki pogłębionej analizie w pracy teoretycznej utworzyłam nową definicję – *Podwórko to przestrzeń społeczna wydzielona z przestrzeni publicznej przez grupę społeczną z najbliższego miejsca zamieszkania*. Jak również określiłam kilka możliwie uniwersalnych elementów potrzebnych do funkcjonowania tej przestrzeni społecznej.

Lokalizację projektu wybrałam na podstawie wielu badań. Projektowane podwórko znajduje się przy ulicy Okazany na osiedlu Ursynów Północny w Warszawie i zostało wybrane ze względu na okres w jakim powstało. W okresie tym brak funduszy uniemożliwił zagospodarowanie terenu osiedla co spowodowało przyczepienie plakietki „blokowiska”. Miejsce posiada dużo drzew, które w znaczącym stopniu zostały zasądzone przez mieszkańców.

W projekcie poprawiłam wewnętrzną komunikację i zaprojektowałam środkową część, która w naturalny sposób dzieli przestrzeń na cztery oddzielne części. Każdy z tych fragmentów ma za zadanie odpowiadać na inne potrzeby. Jednym z głównych założeń projektu było zminimalizowanie zmian w istniejącym drzewostanie i pozostawienie jak największej ilości tkanki czynnej, przy jednoczesnym ożywieniu przestrzeni nieużywanej przez mieszkańców.

W przestrzeni I zostały zaprojektowane ławki, które umożliwiają siedzenie lub leżenie w odosobnieniu. Przestrzeń II została przeznaczona do aktywnego spędzenia czasu. W przestrzeni III została zaprojektowana ławka z możliwością wspólnego spędzania czasu i domy dla owadów. W przestrzeni IV została dodana niecka retencyjna i ławki, które umożliwiają siedzenie przy wodzie.

Streszczenie opisu pracy doktorskiej – EN

Title *The Backyard in a Polish City*
A city-forming element of public space, that creates local communities

The supervisor prof. Jerzy Bogusławski

The author MA Karolina Kulis

I started my doctoral thesis by looking closely at the definition of a word 'courtyard', which says: 'it is a square next to the house, fenced or surrounded by buildings. Yards – 'wells', of 19th Century tenement houses meet this definition well. In my thesis I have presented the space of courtyard not only as an urban structure, but also as a place of social interactions.

To understand the specifics of the courtyard I tried to define what is the social space, but always to define the mutual relations between public, local and neighborhood space. Thanks to this I also could define the framework between the public, semi-public and semi-private zones which turned out to be very important in the history of the given topic.

In my theoretical work I tried to understand what elements of activities can build local communities. I described them as city-building, because, the city could not exist and develop further without them. In contrast to these spaces, I have also defined empty spaces which I have defined as 'extension spaces'. People stay at these spaces for a short time, but they are important, because they bind the entire urban structure, for example, a bus stop.

Thanks to the definition of all these elements I was able to describe the history of courtyard. I began trying to find the beginning of its phenomenon, through the above-mentioned wells, the whole 20th Century up to the present times. Each of the described examples is shown in the size scale diagram and belonging to the semi-public, or semi-private zone. The described history outline also allowed me to define functions in the city, which, depending on a scale and type, might assume the character of a local-neighborhood or local-neighborhood space. In addition, in this thesis, I also defined the basic criteria of public space that the courtyard should meet.

In the theoretical part of the thesis, I presented several courtyard revitalization programs run by various organizations operating in large Polish cities. Each program has been classified using a common set of parameters and provided with exemplary realizations. During my research, the coordinators of these projects emphasized how important an element for the residents is their bond with the space and the possibility of creating it with their own work and time. Thanks to this, the created spaces are friendly to their inhabitants and meet their needs. Thanks to the in-depth analysis in the theoretical work, I have created a new definition - the courtyard is a social space separated from the public space by a social group from the nearest place of residence. I have also identified a few possibly universal elements necessary for the functioning of this social space.

I chose the location of the project on the basis of many studies. The designed courtyard is located at Okaryny Street in the Ursynów Północny housing estate in Warsaw and has been selected due to the period in which it was built. During this period, the lack of funds made it impossible to develop the estate, which resulted in the affixing of a "block of flats estate" badge. The place has a lot of trees that have been largely planted by local residents.

In the project, I improved internal communication and designed a middle part that naturally divides the space into four separate parts. Each of these passages is designed to respond to different needs of the inhabitants. One of the main assumptions of the project was to minimize changes in the existing trees and leave as much active tissue as possible, while revitalizing the space not used by the inhabitants.

In space I, benches have been designed that allow you to sit or lie down on your own. Space II has been designed to spend time actively. In space III, a bench with the possibility to spend time together and insects shelters were designed. In space IV, a retention basin and benches have been added that allow you to sit by the water.